

Wymagania edukacyjne z historii dla klasa VII

Pierwsza połowa XIX wieku

Na poziomie wymagań koniecznych - na ocenę dopuszczającą (2) uczeń:

- zna daty obrad kongresu wiedeńskiego
- potrafi wymienić najważniejsze postanowienia kongresu
- zna członków Świętego Przymierza
- wymienia idee polityczne początku XIX w.
- wymienia główne wynalazki XIX w.
- rozumie pojęcia: skok demograficzny, fabryka, rewolucja przemysłowa
- wskazuje najszybciej rozwijające się dziedziny gospodarki w XIX w.

Na poziomie wymagań podstawowych - na ocenę dostateczną (3) uczeń:

- wyjaśnia pojęcia: legitymizm, równowaga sił, restauracja
- zna postanowienia kongresu odnośnie do ziem polskich
- wymienia uczestników kongresu
- rozumie określenie „tańczący kongres”
- wyjaśnia pojęcia: liberalizm, konserwatyzm
- wymienia państwa, w których doszło do ruchów wolnościowych
- opisuje rozwój gospodarczy i demograficzny przełomu XVIII i XIX w.
- wskazuje kraje, w których następował najszybszy rozwój gospodarczy
- ocenia wpływ wynalazków na życie codzienne

Na poziomie wymagań rozszerzających – na ocenę dobrą (4) uczeń:

- wskazuje przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego i powołania Świętego Przymierza
- rozumie znaczenie postanowień kongresu wiedeńskiego dla sytuacji Polaków
- podaje przykłady idei liberalizmu i konserwatyzmu w życiu politycznym Europy
- wskazuje czynniki, które doprowadziły do wzrostu demograficznego;
- wymienia przyczyny powstawania fabryk
- dostrzega skutki rozwoju komunikacji
- wskazuje przykłady pozytywnych i negatywnych skutków uprzemysłowienia dla środowiska naturalnego

Na poziomie wymagań dopełniających – na ocenę bardzo dobrą (5) uczeń:

- porównuje okres napoleoński i epokę restauracji
- wskazuje rolę Świętego Przymierza dla utrzymania porządku w Europie
- opisuje postawy liberalne i konserwatywne we współczesnym świecie
- rozumie znaczenie wprowadzania maszyn dla rozwoju gospodarczego i demograficznego
- porównuje gospodarkę europejską XVIII i XIX w

- omawia znaczenie rewolucji przemysłowej dla pozycji i rozwoju wybranych państw

Na poziomie wymagań wykraczających – na ocenę celującą (6) uczeń:

- uzasadnia, że kongres wiedeński był triumfem konserwatyzmu
- opisuje walkę idei liberalnych z konserwatywnymi na przykładzie pierwszej połowy XIX w.
- rozumie i przedstawia długofalowe skutki różnej polityki zaborców wobec Polaków
- analizuje długofalowe skutki rewolucji przemysłowej

Ziemie polskie w pierwszej połowie XIX wieku

Na poziomie wymagań koniecznych - na ocenę dopuszczającą (2) uczeń:

- rozumie pojęcia: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicja, autonomia, monarchia konstytucyjna
- opisuje antypolskie działania cara Mikołaja I
- wymienia organizacje opozycyjne działające w Królestwie Polskim
- wie, kim był Piotr Wysocki
- wie, kiedy wybuchło i kiedy upadło powstanie listopadowe
- zna rezultat zmagania powstańców
- rozumie pojęcie emigracji;
- wskazuje na mapie państwa, do których udali się polscy uchodźcy po powstaniu listopadowym
- wymienia twórców kultury polskiej na emigracji
- wie, jakie ugrupowania wysyłały emisariuszy do kraju i w jakim celu
- zna pojęcia: noc paskiewiczowska, germanizacja, praca organiczna, powstanie krakowskie, rabacja, rzeź galicyjska
- pokazuje na mapie ziemie poszczególnych zaborów i je nazywa

Na poziomie wymagań podstawowych - na ocenę dostateczną (3) uczeń:

- wskazuje na mapie: Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie, Galicję, Rzeczpospolitą Krakowską
- opisuje sytuację polityczną Królestwa Polskiego
- wie, do jakiej nielegalnej organizacji należał Adam Mickiewicz
- wie, kim byli i jaki cel stawiali sobie tzw. kaliszanie
- wymienia pierwszego dyktatora powstania
- opisuje wybuch powstania
- opisuje charakter działań wojennych w czasie powstania

- wskazuje miejsca największych bitew oraz tereny, na których rozgrywały się walki w okresie wojny polsko-rosyjskiej
- wymienia przywódców powstania
- wymienia polskie obozy polityczne na emigracji
- rozumie, dlaczego największa liczba emigrantów osiadła we Francji
- wymienia represje skierowane przeciw powstańcom i mieszkańcom Królestwa Polskiego po upadku powstania listopadowego
- opisuje położenie Polaków w zaborze pruskim
- zna postacie: Hipolita Cegielskiego, Edwarda Dembowskiego, Józefa Bema

Na poziomie wymagań rozszerzających – na ocenę dobrą (4) uczeń:

- charakteryzuje autonomię Królestwa Polskiego
- opisuje rozwój gospodarczy Królestwa Polskiego
- zna przyczyny powstania opozycji w Królestwie Polskim
- wymienia twórców legalnej i nielegalnej opozycji w Królestwie Polskim i charakteryzuje jej cele
- charakteryzuje różne postawy Polaków wobec polityki Aleksandra I i Mikołaja I
- analizuje przyczyny powstania
- rozróżnia postawy poszczególnych grup polskiego społeczeństwa wobec wybuchu powstania
- charakteryzuje różne postawy polskich polityków; wobec powstania i kwestii uwłaszczenia chłopów
- wskazuje przełomowy moment w działaniach wojennych
- wymienia przyczyny ukształtowania się Wielkiej Emigracji
- charakteryzuje programy polskich obozów politycznych na emigracji
- dostrzega różnice w położeniu Polaków w trzech zaborach
- podaje przyczyny powstania krakowskiego
- podaje przyczyny i skutki rabacji galicyjskiej
- opisuje przyczyny niepowodzenia wystąpień narodowowyzwoleńczych na ziemiach polskich

Na poziomie wymagań dopełniających – na ocenę bardzo dobrą (5) uczeń:

- rozumie znaczenie oświaty, kultury i gospodarki dla utrzymania polskości w zaborze rosyjskim
- opisuje rolę Ksawerego Druckiego- w życiu gospodarczym Królestwa
- rozumie różnice między celami politycznymi różnych nurtów opozycji w Królestwie Polskim
- wskazuje międzynarodowe uwarunkowania wybuchu powstania listopadowego
- analizuje stosunek Chłopickiego do powstania i rozumie wpływ poglądów dyktatora na podjęte przez niego decyzje
- wyjaśnia przyczyny upadku powstania listopadowego

- porównuje poglądy polskich emigrantów (dostrzega i wskazuje różnice)
- rozumie, dlaczego niektóre dzieła polskiej kultury mogły zostać upublicznione jedynie na emigracji, a nie w kraju pod zaborami
- wyjaśnia różnice w sytuacji Polaków żyjących pod trzema zaborami
- rozumie manipulację władz austriackich prowadzącą do rzezi galicyjskiej
- rozumie przyczyny niepowodzenia powstania z 1846 r.

Na poziomie wymagań wykraczających – na ocenę celującą (6) uczeń:

- opisuje i analizuje różne postawy Polaków w zaborze rosyjskim, potrafi podać ich genezę
- analizuje wpływ różnych postaw dyktatorów powstania na jego losy
- rozumie zróżnicowane podejście rządów i społeczeństw krajów Europy do polskich emigrantów
- omawia wpływ powstań na politykę państw zaborczych wobec Polaków i na stosunki między zaborcami

Powstanie styczniowe

Na poziomie wymagań koniecznych - na ocenę dopuszczającą (2) uczeń:

- krótko opisuje położenie Polaków w zaborze rosyjskim przed powstaniem styczniowym
- rozumie pojęcia: manifestacja, Biali, Czerwoni
- wyjaśnia pojęcia: branka, wojna partyzancka
- wie, kiedy wybuchło powstanie styczniowe
- wskazuje na mapie tereny ogarnięte działaniami zbrojnymi w czasie powstania
- wie, kim był Romuald Traugutt
- zna pojęcie katorgi
- wymienia główne represje rosyjskie wobec Polaków po upadku powstania styczniowego

Na poziomie wymagań podstawowych - na ocenę dostateczną (3) uczeń:

- wie, na czym polegała tzw. odwilż posewastopolska
- opisuje przebieg manifestacji patriotycznych
- zna postać Aleksandra Wielopolskiego
- przedstawia programy Białych i Czerwonych
- wie, w jaki sposób rząd powstańczy próbował zachęcić chłopów do poparcia powstania
- opisuje formy walki powstańczej
- przedstawia represje carskie wobec Królestwa Polskiego po powstaniu styczniowym

Na poziomie wymagań rozszerzających – na ocenę dobrą (4) uczeń:

- wie, kiedy rozgrywała się wojna krymska
- wyjaśnia cele manifestacji patriotycznych
- przedstawia politykę Aleksandra Wielopolskiego
- wyjaśnia genezę i znaczenie branki
- opisuje dekret rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów
- podaje przyczyny i skutki carskich represji wobec Polaków
- podaje przyczyny klęski powstania styczniowego
- opisuje postawy Polaków po powstaniu styczniowym

Na poziomie wymagań dopełniających – na ocenę bardzo dobrą (5) uczeń:

- ocenia działania Wielopolskiego
- wyjaśnia genezę różnic w poglądach polskich ugrupowań politycznych w Królestwie Kongresowym
- analizuje znaczenie dekretu rządu powstańczego o uwłaszczeniu chłopów
- porównuje walki z okresu dwóch powstań – listopadowego i styczniowego
- przedstawia znaczenie działalności Romualda Trauguttowi jako dyktatora powstania

Na poziomie wymagań wykraczających – na ocenę celującą (6) uczeń:

- rozumie wpływ stosunków międzynarodowych na sytuację Królestwa Polskiego
- uzasadnia carską politykę wobec Polaków po powstaniu

Europa i świat w II połowie XIX

Na poziomie wymagań koniecznych - na ocenę dopuszczającą (2) uczeń:

- wie, kiedy była wojna krymska
- potrafi wskazać na mapie: Piemont, Austrię, Rzym
- wie, kiedy nastąpiło zjednoczenie Włochy
- zna postać Ottona von Bismarcka
- wie, co wydarzyło się w roku: 1866, 1871
- wskazuje na mapie obszar cesarstwa niemieckiego
- wskazuje na mapie obszar USA w XIX w.
- rozumie znaczenie pojęć: abolicja, secesja, wojna secesyjna, segregacja rasowa
- zna postać Abrahama Lincolna
- wie, kto wygrał wojnę secesyjną

- wskazuje na mapie obszary, które były w XIX w. obiektem ekspansji kolonialnej
- wymienia mocarstwa kolonialne
- zna pojęcie kolonializmu
- zna określenie „perła w koronie”
- wie, kiedy trwała wojna rosyjsko-japońska, i zna jej wynik
- zna określenie „epoka pary”
- wskazuje na mapie państwa najlepiej rozwinięte pod względem gospodarczym
- wymienia najważniejsze wynalazki przełomu XIX i XX stulecia
- wie, co oznacza określenie „piękna epoka”
- zna wynalazki, które uczyniły kulturę masową
- wymienia grupy, które walczyły o swoje prawa
- wie, dlaczego o swoje prawa walczyli robotnicy

Na poziomie wymagań podstawowych - na ocenę dostateczną (3) uczeń:

- zna etapy wojny krymskiej
- zna postacie: Camilla Cavoura, Giuseppe Garibaldiego
- omawia etapy jednoczenia Włoch
- wskazuje państwa pokonane przez Królestwo Pruskie dążące do zjednoczenia Niemiec
- wskazuje na mapie większe kraje, które weszły w skład cesarstwa niemieckiego
- wskazuje na mapie Północ i Południe USA oraz opisuje różnice pomiędzy tymi obszarami
- wie, kiedy rozgrywała się wojna secesyjna
- opisuje politykę kolonizatorów wobec ludności kolonizowanych obszarów
- wskazuje na mapie kolonie brytyjskie
- uzasadnia trafność określenia „epoka stali, pary i węgla”
- opisuje znaczenie osiągnięć technicznych: elektryczności, telefonu, samochodu
- wie, dlaczego w XIX w. wydłużyła się średnia długość życia
- zna postacie: Thomasa Alvy Edisona, braci Lumière, Alexandra Grahama Bella
- opisuje życie codzienne w „pięknej epoce”
- wymienia dziedziny życia społecznego, które rozwinęły się na przełomie XIX i XX w.
- rozpoznaje dzieła typowe dla secesji i impresjonizmu
- zna poglądy socjalistów i narodowców
- wie, na czym polega sprawowanie władzy w monarchii konstytucyjnej i republice

Na poziomie wymagań rozszerzających – na ocenę dobrą (4) uczeń:

- zna skutki wojny krymskiej

- wskazuje przyczyny zjednoczenia Włoch
- wie, jak doszło do włączenia Państwa Kościelnego do Królestwa Włoch oraz ograniczenia obszaru pod władzą papieża do Watykanu
- wyjaśnia przyczyny i skutki wojen prowadzonych przez Prusy z Austrią i Francją
- uzasadnia, dlaczego Bismarcka nazywano ojcem zjednoczonych Niemiec
- wskazuje przyczyny różnic między Południem a Północą USA
- podaje przyczyny wybuchu wojny secesyjnej i przyczyny zwycięstwa Północy
- wskazuje punkt zwrotny w wojnie secesyjnej
- uzasadnia europejski wyścig o kolonie
- podaje przyczyny i skutki kolonializmu
- uzasadnia, że Wielka Brytania była mocarstwem kolonialnym
- opisuje politykę USA na obszarze Chin
- wskazuje wpływ rozwoju nauk ścisłych na przemiany w technice i gospodarce
- analizuje wpływ wynalazków na rozwój produkcji masowej i coraz większą dostępność różnych towarów
- opisuje cechy charakterystyczne dzieł impresjonistycznych i secesyjnych
- opisuje masowość kultury przełomu XIX i XX w.
- dostrzega znaczenie konstytucji
- zna twórców socjalizmu
- rozumie przyczyny pojawienia się ruchu związkowego i socjalistycznego

Na poziomie wymagań dopełniających – na ocenę bardzo dobrą (5) uczeń:

- rozumie konsekwencje wojny krymskiej dla Rosji i zjednoczenia Włoch
- rozumie, dlaczego Francja stała się sojusznikiem Piemontu
- wyjaśnia, dlaczego Prusy stały się państwem, które zjednoczyło Niemcy
- wyjaśnia przyczyny niechętnego stosunku Francji do procesu jednoczenia Niemiec
- rozumie znaczenie pokoju między Francją a Prusami (1871 r.) dla dalszego rozwoju Niemiec
- uzasadnia wpływ wojny secesyjnej na rozwój USA
- wyjaśnia, dlaczego pod koniec XIX w. USA stały się mocarstwem
- analizuje pozytywne i negatywne skutki kolonializmu
- uzasadnia przyczyny, dla których Niemcy późno włączyły się w wyścig o kolonie
- uzasadnia prymat Niemiec i USA w gospodarce światowej początku XX w.
- dostrzega wpływ przemian polityczno-gospodarczych na tematykę dzieł literackich
- analizuje wpływ rozwoju kina, fotografii i prasy na kształtowanie się nowych poglądów, wymianę myśli
- dostrzega wpływ przemian w gospodarce na sposoby sprawowania władzy

Na poziomie wymagań wykraczających – na ocenę celującą (6) uczeń:

- porównuje rolę Garibaldiego i Caovura w zjednoczeniu Włoch
- uzasadnia, dlaczego Piemont stał się liderem zjednoczenia Włoch
- uzasadnia dlaczego zjednoczenie Niemiec zakłóciło równowagę europejską
- wskazuje trwające do dziś konsekwencje amerykańskiego niewolnictwa oraz wojny secesyjnej
- rozumie i analizuje konsekwencje wyścigu o zdobycie jak najcenniejszych obszarów kolonialnych
- dostrzega współczesne konsekwencje powstania potęg przemysłowych na przełomie XIX i XX w.
- wskazuje źródła przemian obyczajowych
- analizuje wpływ ideologii narodowej na wydarzenia w Europie w II poł. XIX w.

Ziemia polskie w drugiej połowie XIX w.

Na poziomie wymagań koniecznych - na ocenę dopuszczającą (2) uczeń:

- zna pojęcia: rusyfikacja, Uniwersytet Latający
- wskazuje na mapie obszar zaboru rosyjskiego
- wskazuje na mapie obszar zaboru pruskiego
- rozumie pojęcia: germanizacja, Kulturkampf, rugi pruskie, strajk szkolny
- wie, gdzie wybuchł najstraszniejszy strajk szkolny w zaborze pruskim
- zna postaci: Michała Drzymały, Hipolita Cegielskiego
- wskazuje na mapie Austro-Węgry i Galicję
- rozumie pojęcia: autonomia, monarchia dualistyczna, nędza galicyjska
- wymienia narodowości, które żyły w Galicji
- wie, co to jest nowoczesna świadomość narodowa Polaków
- wymienia główne nurty polityczne na ziemiach polskich
- rozumie skróty: PPS, endecja
- przyporządkowuje postaci Romana Dmowskiego i Józefa Piłsudskiego do odpowiednich partii politycznych
- zna datę: 1905 r.
- zna pojęcie strajk generalny
- zna określenie „krwawa niedziela”
- wymienia miasta zaboru rosyjskiego, w których w 1905 r. dochodziło do demonstracji

Na poziomie wymagań podstawowych - na ocenę dostateczną (3) uczeń:

- wymienia formy rusyfikacji Polaków stosowane przez carat
- podaje formy oporu Polaków wobec rusyfikacji

- wymienia przejawy germanizacji w dziedzinach kultury, gospodarki i struktur społecznych
- przedstawia formy oporu Polaków wobec germanizacji
- opisuje walkę w obronie języka polskiego
- opisuje niemiecką kolonizację w zaborze pruskim
- opowiada o funkcjonowaniu monarchii dualistycznej
- wskazuje przejawy autonomii galicyjskiej w różnych dziedzinach
- opisuje proces kształtowania się świadomości narodowej Polaków
- wymienia najważniejsze partie polityczne działające na ziemiach polskich i przedstawia główne punkty ich programów
- wie, kiedy powstały Narodowa Demokracja i PPS
- dostrzega różnice programowe wewnątrz polskiego ruchu socjalistycznego
- podaje formy walki o swobody w Rosji oraz na ziemiach polskich pod zaborem rosyjskim
- opisuje strajki w Łodzi

Na poziomie wymagań rozszerzających – na ocenę dobrą (4) uczeń:

- opisuje funkcjonowanie szkolnictwa zaboru rosyjskiego w okresie nasilonej rusyfikacji
- przedstawia rolę Kościoła katolickiego w walce z germanizacją
- opisuje wpływ polsko-niemieckiej walki ekonomicznej na rozwój gospodarki w Wielkopolsce
- opowiada o wpływie autonomii na szkolnictwo i kulturę w Galicji
- charakteryzuje życie polityczne w Galicji
- przedstawia sytuację gospodarczą w zaborze austriackim
- wskazuje przyczyny ukształtowania się nowoczesnej świadomości Polaków
- wskazuje przyczyny powstawania partii o charakterze narodowym, ludowym i socjalistycznym
- przedstawia poglądy najważniejszych przywódców polskich partii, ze szczególnym uwzględnieniem stosunku do dążeń niepodległościowych
- przedstawia formy działalności polskich partii politycznych
- podaje przyczyny wystąpień w Rosji i na ziemiach zaboru rosyjskiego
- wskazuje skutki rewolucji dla Rosji i zaboru rosyjskiego

Na poziomie wymagań dopełniających – na ocenę bardzo dobrą (5) uczeń:

- rozumie znaczenie rusyfikacji dla zmian zachodzących w kulturze polskiej
- dostrzega wpływ zjednoczenia Niemiec na politykę władz pruskich wobec Polaków
- porównuje sytuację Polaków w zaborze pruskim i rosyjskim w dziedzinach gospodarki i kultury
- wskazuje polityczne aspekty wprowadzenia autonomii w Galicji
- opisuje konflikty narodowościowe w Galicji

- wyjaśnia na czym polegało kształtowanie się nowoczesnej świadomości Polaków
- potrafi wskazać specyfikę polskich ruchów polit. na tle światowym
- wskazuje dzisiejsze polskie partie polityczne, które odwołują się do tradycji ugrupowań powstałych na przełomie XIX i XX w.
- omawia związek między rewolucją 1905 r. w Rosji a rewolucją na ziemiach polskich, dostrzega powiązania
- wskazuje różne cele uczestników rewolucji i tłumaczy różnice pomiędzy nimi

Na poziomie wymagań wykraczających – na ocenę celującą (6) uczeń:

- rozumie wpływ stosunków międzynarodowych na sytuację Królestwa Polskiego
- rozumie znaczenie rusyfikacji dla zmian zachodzących w społeczeństwie zaboru rosyjskiego
- dostrzega wpływ germanizacji na kształtowanie postaw Polaków w Wielkopolsce
- omawia wpływ sytuacji międzynarodowej Austrii na wprowadzenie autonomii
- wskazuje genezę poszczególnych polskich nurtów politycznych i dostrzega ich powiązania z tendencjami ogólnoświatowymi
- wskazuje genezę poszczególnych polskich nurtów politycznych i dostrzega ich powiązania z tendencjami ogólnoświatowymi

I wojna światowa

Na poziomie wymagań koniecznych - na ocenę dopuszczającą (2) uczeń:

- wymienia i wskazuje na mapie członków trójprzymierza i trójporozumienia
- rozumie pojęcia: ententa, państwa centralne
- wymienia orientacje polityczne kształtujące się na ziemiach polskich przed wybuchem I wojny światowej
- wskazuje przywódców politycznych poszczególnych orientacji
- wymienia polskie organizacje paramilitarne, które powstały przed I wojną światową
- wie, kiedy wybuchła I wojna światowa
- wymienia kraje walczące w I wojnie i wskazuje na mapie
- podaje bezpośrednią przyczynę wybuchu wojny
- rozumie pojęcia wojny pozycyjnej i wojna manewrowa
- wymienia nowe rodzaje broni zastosowane w czasie I wojny światowej
- wskazuje na mapie Rosję
- wie, kiedy doszło do rewolucji lutowej i przewrotu bolszewickiego
- zna postacie: Mikołaja II, Włodzimierza Lenina
- wymienia polskie formacje zbrojne biorące udział w I wojnie światowej
- zna postacie: Józefa Piłsudskiego, Ignacego Paderewskiego

- wie, czym był Akt 5 listopada
- wymienia państwo, które przyłączyło się do wojny w 1917 r.
- wie, kiedy zakończyła się I wojna światowa
- wymienia państwa, które należały do obozu zwycięzców I wojny światowej
- wie, kiedy Polska odzyskała niepodległość
- wie, kto został naczelnikiem państwa polskiego w 1918 r.

Na poziomie wymagań podstawowych - na ocenę dostateczną (3) uczeń:

- wie, kiedy powstały trójprzymierze i trójporozumienie
- podaje przyczyny napięć w stosunkach międzynarodowych w Europie na początku XX w.
- opisuje orientacje prorosyjską i proaustriacką
- opisuje działalność polskich organizacji paramilitarnych przed I wojną światową
- wymienia najważniejsze bitwy I wojny światowej
- opisuje wojnę pozycyjną
- zna postać arcyksięcia Franciszka Ferdynanda i wie, gdzie dokonano na niego zamachu
- opisuje sposób przejścia władzy w Rosji przez bolszewików
- rozumie pojęcie obcej interwencji;
- wymienia państwa, które wysłały siły interwencyjne do Rosji
- podaje cechy rządów Mikołaja II oraz rządów bolszewickich, dostrzega podstawowe różnice
- wie, dlaczego I wojna światowa oznaczała dla Polaków konieczność udziału w bratobójczych walkach
- opisuje działalność Legionów
- wskazuje stanowisko zaborców wobec sprawy polskiej
- omawia założenia orędzia Wilsona w sprawie polskiej
- wie, kiedy i dlaczego USA przystąpiły do działań wojennych
- omawia przebieg wojny w ostatnim roku jej trwania
- wie, gdzie zostało podpisane zawieszenie broni
- przedstawia sytuację w państwach zaborczych w chwili zakończenia I wojny światowej
- wymienia miejsca, w których kształtowały się ośrodki władz niepodległej Polski
- wie, dlaczego 11 listopada 1918 r. uważamy za dzień odzyskania niepodległości

Na poziomie wymagań rozszerzających – na ocenę dobrą (4) uczeń:

- opisuje przyczyny powstania dwóch sojuszy wojskowych, charakteryzuje ich działania
- podaje przyczyny nawiązania współpracy między Francją i Wielką Brytanią
- wie, dlaczego doszło do konfliktów zbrojnych na Bałkanach

- wskazuje przyczyny podziału społeczeństwa polskiego na dwie orientacje przed wybuchem I wojny światowej
- charakteryzuje wpływ techniki wojennej na przebieg działań militarnych
- uzasadnia światowy charakter działań wojennych w latach 1914–1917
- podaje przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji
- przedstawia poglądy Włodzimierza Lenina
- podaje warunki zawarcia pokoju w Brześciu w 1918 r.
- prezentuje postawy aktywistów i pasywistów
- rozumie, dlaczego państwa zaborcze próbowały pozyskać przychylność Polaków
- omawia skutki militarne przystąpienia USA do wojny
- zna poglądy Woodrowa Wilsona odnośnie do problemu zakończenia wojny
- wymienia warunki, które Niemcy przyjęły w akcie zawieszenia broni
- zna postacie: Wincentego Witosa, Józefa Hallera, Ignacego Daszyńskiego, Ignacego Paderewskiego, Romana Dmowskiego i omawia ich wpływ na kształtowanie się polskich ośrodków władzy w 1918 r.
- zna postanowienia konferencji paryskiej odnośnie ziem polskich

Na poziomie wymagań dopełniających – na ocenę bardzo dobrą (5) uczeń:

- analizuje i omawia działania, dzięki którym Niemcy stały się najsilniejszym państwem w Europie
- omawia znaczenie polskich organizacji paramilitarnych
- uzasadnia poparcie udzielone zaborcom przez Dmowskiego i Piłsudskiego
- opisuje wpływ położenia geograficznego Niemiec na ich sytuację strategiczną
- opisuje metody sprawowania władzy przez Mikołaja II, Rząd Tymczasowy oraz bolszewików
- rozumie znaczenie rewolucji rosyjskiej dla przebiegu I wojny światowej
- podaje przyczyny interwencji państw zachodnich w Rosji
- rozumie znaczenie Aktu 5 listopada oraz orędzia prezydenta Wilsona dla sytuacji Polaków
- wyjaśnia rolę USA w pokonaniu państw centralnych
- rozumie znaczenie klęski państw centralnych dla sprawy polskiej
- omawia wpływ sytuacji międzynarodowej na możliwości odzyskania niepodległości przez Polskę w 1918 r.

Na poziomie wymagań wykraczających – na ocenę celującą (6) uczeń:

- rozumie założenia polityki Bismarcka wobec Francji
- omawia konsekwencje różnego podejścia do kwestii odzyskania niepodległości przez Polskę
- wskazuje wpływ nowych rodzajów broni na przebieg działań wojennych
- analizuje zmiany w Rosji spowodowane rewolucją
- analizuje wpływ sytuacji międzynarodowej na sprawę polską w okresie I wojny światowej

- omawia przyczyny klęski państw centralnych, wskazuje czynniki militarne, gospodarcze i demograficzne
- analizuje postawy Polaków i sposób wykorzystania sytuacji międzynarodowej do odzyskania niepodległości przez Polskę
- rozumie wpływ interesów państw Europy Zachodniej na postanowienia konferencji odnośnie ziem polskich

Europa i świat po I wojnie światowej

Na poziomie wymagań koniecznych - na ocenę dopuszczającą (2) uczeń:

- wie, gdzie odbyła się konferencja pokojowa
- zna, przynajmniej jedno postanowienie traktatu wersalskiego
- wie, czym zajmowała się Liga Narodów
- wymienia przykłady ilustrujące wpływ wojny na życie codzienne ludzi po jej zakończeniu
- wskazuje kino, telewizję i radio, jako narzędzia kultury masowej
- zna dwóch przywódców ZSRS
- wymienia, przynajmniej 3 cechy państwa totalitarnego
- rozumie i wyjaśnia skrót ZSRS
- wie, kto przejął władzę w Niemczech w 1933 r.
- wie, kiedy Adolf Hitler przejął władzę
- rozumie pojęcie III Rzesza
- podaje, przynajmniej 2 przykłady świadczące o tym, że III Rzesza była państwem totalitarnym
- wymienia sojuszników III Rzeszy;
- wskazuje ziemie zajęte przez III Rzeszę

Na poziomie wymagań podstawowych - na ocenę dostateczną (3) uczeń:

- wskazuje założycieli i państwa członkowskie Ligi Narodów
- wymienia postanowienia traktatu wersalskiego wobec Niemiec
- wie, jakie państwa brały udział w konferencji pokojowej; -rozumie pojęcie mały traktat wersalski
- omawia sytuację Francji, Anglii i USA po zakończeniu wojny
- rozumie pojęcia: katastrofizm, hiperinflacja
- rozumie i wyjaśnia pojęcia: kolektywizacja, NEP, socjalizm
- opowiada o traktowaniu obywateli przez władze ZSRS
- wyjaśnia, na czym polegał totalitarny charakter państwa sowieckiego
- rozumie pojęcia: nazizm, noc kryształowa, führer, Republika Weimarska, gestapo, ustawy norymberskie, pucz monachijski
- rozumie pojęcia: państwa osi, układ monachijski, Anschluss Austrii
- wie, kiedy doszło do układu monachijskiego, Anschlussu Austrii, powstania osi

Na poziomie wymagań rozszerzających – na ocenę dobrą (4) uczeń:

- wymienia wszystkie postanowienia traktatu wersalskiego
- wskazuje na mapie państwa powstałe po zakończeniu I wojny światowej
- omawia wpływ wielkiego kryzysu na życie codzienne, wskazuje działania podjęte przez rządy, aby je minimalizować
- wyjaśnia, dlaczego przeprowadzano tzw. czystki w armii i władzach ZSRS
- wskazuje znaczenie łagrów dla rozwoju przemysłu w ZSRS
- wskazuje przyczyny objęcia władzy przez A. Hitlera
- omawia politykę III Rzeszy wobec Żydów
- omawia politykę gospodarczą III Rzeszy
- zna postanowienia traktatów w Locarno i Rapallo
- wskazuje działania podjęte przez III Rzeszę, łamiące postanowienia traktatu wersalskiego

Na poziomie wymagań dopełniających – na ocenę bardzo dobrą (5) uczeń:

- dostrzega i omawia różne cele państw biorących udział w konferencji pokojowej
- wskazuje skutki podpisania i niepodpisania małego traktatu wersalskiego
- wskazuje przyczyny i skutki wielkich kryzysów gospodarczych, dostrzega ich powiązanie z polityką wewnętrzną państwa
- analizuje wprowadzenie kultu jednostki i jego znaczenie dla utrzymania władzy w ZSRS
- porównuje państwo demokratyczne z totalitarnym
- omawia znaczenie postanowień traktatu wersalskiego wobec Niemiec dla powstania i sukcesu NSDAP
- wskazuje przyczyny niechęci nazistów wobec Żydów
- wskazuje przyczyny agresywnej polityki III Rzeszy
- omawia politykę zachodniej Europy w stosunku do III Rzeszy

Na poziomie wymagań wykraczających – na ocenę celującą (6) uczeń:

- przedstawia długofalowe skutki postanowień traktatu wersalskiego
- wyjaśnia wpływ wielkiej wojny na powstawanie nowych kierunków w sztuce i rozwój kultury masowej
- analizuje wpływ kolektywizacji i industrializacji na życie codzienne obywateli ZSRS
- analizuje rolę propagandy w sukcesie A. Hitlera
- omawia przyczyny polityki państw zachodnich w stosunku do III Rzeszy i jej skutki
- omawia przyczyny i proces kształtowania się sojuszu III Rzesza – Włochy-Japonia

Na poziomie wymagań koniecznych - na ocenę dopuszczającą (2) uczeń:

- wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej
- wymienia powstania i wojny, które doprowadziły do ostatecznego kształtu granic państwa polskiego
- wie, kiedy uchwalono konstytucję marcową
- zna nazwisko pierwszego prezydenta II RP
- wie, kiedy doszło do przewrotu majowego
- rozumie pojęcie sanacja
- wymienia mniejszości narodowe w Polsce
- opisuje życie codzienne na wsi i w mieście w okresie międzywojennym
- wymienia, przynajmniej 3 dokonania gospodarcze II RP
- wie, jaki port został zbudowany w okresie międzywojennym
- wie, w jaki sposób walczone z analfabetyzmem
- wie, na czym polegał rozwój kultury masowej w Polsce międzywojennej
- wymienia wrogów Polski;
- wskazuje kraje, które były sojusznikami Polski
- wie, kiedy i jakie żądania wysunęła III Rzesza w stosunku do Polski

Na poziomie wymagań podstawowych - na ocenę dostateczną (3) uczeń:

- wie, kiedy wybuchła wojna polsko-bolszewicka, powstanie wielkopolskie, powstania śląskie, zna ich rezultaty
- zna poglądy Dmowskiego i Piłsudskiego w sprawie polskich granic
- zna pojęcia: Orłęta Lwowskie, Bitwa Warszawska, „cud nad Wisłą”, plebiscyt
- wymienia główne założenia konstytucji marcowej
- opisuje przewrót majowy i rządy sanacji
- wie, co zmieniła konstytucja kwietniowa
- rozumie, dlaczego J. Piłsudski stał się legendą
- zna postać Ignacego Mościckiego
- wskazuje na mapie rozmieszczenie mniejszości narodowych
- porównuje życie na wsi z życiem w mieście
- wymienia wyznania II Rzeczypospolitej
- zna działania E. Kwiatkowskiego i W. Grabskiego
- rozumie pojęcia: COP, hiperinflacja, wojna celna
- wymienia osiągnięcia Polaków na polu literatury, techniki, sportu, filmu
- zna koncepcję polityki zagranicznej J. Piłsudskiego
- wie, kiedy i z kim Polska podpisała traktaty

Na poziomie wymagań rozszerzających – na ocenę dobrą (4) uczeń:

- wie, w jaki sposób Wilno znalazło się w granicach Polski
- przedstawia trójpodział władzy w konstytucji marcowej
- wie, jak przebiegały wybory na prezydenta
- podaje przyczyny przewrotu majowego

- uzasadnia, dlaczego rządy w Polsce po przewrocie majowym nazywano autorytarnymi
- omawia stosunki Polaków z mniejszościami narodowymi
- wskazuje działania II RP, których celem było podniesienie gospodarcze kraju
- wskazuje przejawy Wielkiego Kryzysu w Polsce
- zna nazwiska najwybitniej szyna twórców dwudziestolecia międzywojennego
- wymienia dziedziny, w których Polska przodowała w nauce i technice
- wskazuje okoliczności podpisywania traktatów przez Polskę w okresie międzywojennym
- wie, w jakich okolicznościach Polska zajęła Zaolzie
- wie, co zawierał traktat Ribbentrop-Mołotow

Na poziomie wymagań dopełniających – na ocenę bardzo dobrą (5) uczeń:

- przedstawia przyczyny i skutki powstań oraz plebiscytów
- rozumie znaczenie wojny z bolszewikami dla kształtowania się granicy wschodniej
- analizuje konsekwencje istnienia wielu partii i mniejszości narodowych w sejmie
- rozumie przyczyny zamordowania pierwszego prezydenta
- analizuje przyczyny polityczne, które doprowadziły do sięgnięcia po władzę przez J. Piłsudskiego i jego obóz
- omawia politykę państwa wobec mniejszości
- dostrzega wpływ Wielkiego Kryzysu na świecie na polską gospodarkę
- przedstawia znaczenie COP, wojny celnej i Gdyni dla funkcjonowania polskiej gospodarki
- rozumie przyczyny rozwoju kultury masowej i jej znaczenie dla młodego państwa polskiego
- omawia polską politykę wobec III Rzeszy i ZSRS, dostrzega jej międzynarodowy kontekst

Na poziomie wymagań wykraczających – na ocenę celującą (6) uczeń:

- rozumie, dlaczego Bitwa Warszawska, jest jedną z bitew, które decydowały o losach Europy
- omawia wady i zalety sceny politycznej Polski w pierwszej połowie lat 20. XX w.
- porównuje konstytucje marcową i kwietniową, analizuje przyczyny zmian w konstytucji kwietniowej
- podaje genezę konfliktów religijnych i narodowościowych w II RP
- wskazuje na negatywne współczesne skutki budowy COP
- analizuje dokonania Polaków na polu nauki i techniki oraz ich znaczenie dla gospodarki i obronności kraju
- ocenia polską politykę zagraniczną wobec Czechosłowacji i Litwy, wskazuje jej konsekwencje;

- ocenia koncepcję polityki zagranicznej J. Piłsudskiego

Wymagania edukacyjne z historii w klasie 7 opracowane na podstawie wymagań autorstwa Anity Plumińskiej- Mieloch.

Program nauczania Szkoła podstawowa Klasy 4–8 podstawowej, WSiP, Autor: Anita Pumińska- Mieloch.